

138/2
1911

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ნაკადული საყვავილო უბრალო.

ოქტომბერი.
№ 19

1911

დამბეჭდილი მთავრობის
ბეჭდვის სახლი

შინაარსი:

I — როგორა ბრძანდებით! სურ.	1
II — კატა და თაგვი, — ლექსი, გ. ქუჭიშვილის	3
III — როგორ არ შეეშინებოდით, — (დასასრული) შ. ჭრთველიშვილის	4
IV* — სინანულში ჩაფარდა, — დ. თურდოსიანიშვილის	10
V — რომელი უძვირუფასესია, (თარგმანი) ელ. ჭიჭინაძის.	16
VI — ღორი და კატა, — (იკავი) ალ. შირიანიშვილის.	18
VII — ძღარბი, — ივანე ელიაშვილის	19
VIII — ამა, ხომ გითხარი, ხელს ნუ ახლებ მეთქი. — სურ.	23
IX — გასართობი: — რებუსი და აღსნა.	24

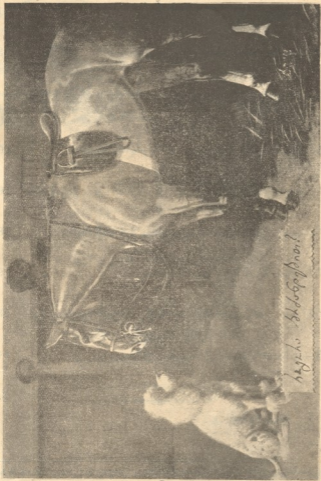
რეპორტი

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის უნივერსიტეტი

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის უნივერსიტეტი

თბილისი, 1911 წ.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის უნივერსიტეტი

შინაარსი:

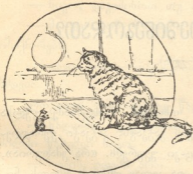
I — როგორა ბრძანდებით! -სურ.	1
II — კატა და თაგვი, — დეკქსი, გ. ქუჩიშვილის	3
III — როგორ არ შეეშინებოდით, — (დასასრული) შ. ქართვე- დაშვილის	4
IV — სინანულში ჩავარდა, — დ. თურღოსხიარქილის	10
V — რომელი უძვირფასესია, (თარგმანი) ედ. ჭიჭინაძის.	16
VI — ლორი და კატა, — (იგავი) ად. შირაზაშვილის.	18
VII — ძღარბი, — ივანე უდაბაშვილის	19
VIII — აპ., ზომ გითხარი, ხელს ნუ ახლებ მეთქი. — სურ.	23
IX — გასართობი: — რებუსი და აღსნა.	24

საქართველოს
საბავშვო ლიტერატურის
საქართველოს

კატა და თაგვი.

კაკლების თაროს ძიანო
ზაწია თაგუნიაძე,
ხაკრამუნა ნიკოლი,
ნაჭკუჭებიც-კი იაძე.

ამ დროს გამოჩნდა ციცუნა
ცქეიცი, თუთრ უღუბიანი,
სახტომად დესი მოძროთა,
დესი ბასრ ბრჭყალებიანი.

ისეუბა, უცებ დაეცა,
გაისმა საწულის წრეწუნი;
შეასრამუნა თაგუნა,
სიამით ძორთო კრუტუნი.

გ. ქუჩიშვილი.

სანთელს სწეინდება მარტოობა და თავის თავის თობად ბუტყას იწეობს. კარგა ხანი გადის, ფანჯრის მინა ხელ-ხელა უკითლდება. უკითლდება მის გასწვრივ იატაკიც, ჯერ ჰატარა მანძილზე, მერე იზრდება. სანთელი გრძობს თავის უძლეურებას და ქმუტუნით ჰქრება. მოყარემ იცის, რომ მეგობრებს სიბნელისა უძინიანთ და ჰირდაჰირ ოთახში იყურება, ფანჯრის ჩრდილი იატაკს აჭრელებს. უცბად ოთახში ბნელდება. ნათელი, იატაკზე დაცემული, ხელ-ხელა სუნდება, იატაკი ერთფეროვანი ხდება. დიდი ღრუბელი მოჰყარება მოყარეს. სიხუძეა. უცბად მეორე ოთახიდან რაღაცა ხმურობა ისმის. რა უნდა იყოს?

სახლში ორი ადამიანი და ორივენი ამ ოთახში არიან. ვიღაცა დადის, აგერ კედელს მიაწვდა.

მკაფიოდ ისმის, რომ უცნობი მეორე ოთახში მოხსუნებულად დადის, ფეხებზე განიერი ფართო ჩუსტები აცვია. ფეხებს ბატონით აბარტყუნებს.

— ნიკო, რა არი? — ბუტბუტებს ძილიდან ჯერ მთლად ვერ გამოორკვეული ილიკო და საბანში თავს ჰმძლავს. — ნიკო, მენა ხარ? — უკითხება მეორედ ცოტა გონზე მოსული და შეძინებული ილიკო.

არა, ნიკო არ არის. ნიკოც გამოფხისლდა: — რა არი? — ვიღაც დადის იმ ოთახში.

— რას ამბობ?

ისმის ფეხის ხმა, ნიკო და ილიკო კანკალებენ.

— ნიკო! — საბანის ქვეშიდან ისმის ილიკოს გაწვრილებული ხმა, — გადმოდი ჩემ ღოგინში.

ნიკო გადადის, საბანში მთლად ძვრებიან, ვერ ისვენებენ... ვიღაცა კარებს აწეება...

— ილიკო! რა-ა-ღ-ა ვ-ქ-ნათ? — კბილების კრატუნით ამბობს ნიკო და თრთის.

— ნიკო, რა-ვ-ი-ცი, — ტუხების კანკალით უწინაშეს ილიკო და ძეგძეებს.

— ვინა ხარ? — მღიჟღეჟს და ჭკითხავს ნიკო, მაგრამ თავისივე ხმა თითონვე აძინებს. მართლაც, ხმა რადცა გაწურბლებული და უცნობი ეხუენება ილიკოსაც.

შასუსი არ ისმის.

უცნობი ხტის მეორე ოთახში. «რა ეძრთება, ვინ არის?» ფიქრობს ილიკო და ნიკოს ხელს უჭერს.

ნიკომ რადცა უნდა სთქვას, მაგრამ ხმა არ ეძინებოდა. კარი იღება, მეგობრებს აციებს; ამ დროს მოუბრუნებულად სხიუებს ჭკუხუნის ოთახში. კარი კაიდა.

— ვაძე! — უფირის ნიკო.

— ვაძე! — ბანს აძლეფს ილიკო. ოთახეტი ბანს აძლეფს.

— ძი-ა-უ! — ესმით მეკობრებს.

ილიკოს უგრძელდება სხე, მერე უფრო მოხდის, სულს იბრუნებს. ნიკოც მშვიდდება. ოთახში კნაგილით შემოდის თვალე-დაბრიალებული კატა, ფეხებით რაღასაც მოათრეფს.

— რა მოხელია? — ჭკვირობს ნიკო.

— რა უოფილა, — ფიქრობს ილიკო, როცა მიხვდენს. კატა უთუოდ უნებურად შეხატა ბუხის დამჭერ წებოან ქაღალდს. აბა, რა იცოდა მისი დანიმულება, ისტუნა, მაგრამ ქაღალდი აღარ მოეპუა, ისტუნა, გაძივიო, და ამით გულები დაუსეთქა მეკობრებს.

— დასე! — ძლივს ასერხებს თქმას ნიკო.

— დასე! — ეთანსმება ილიკო.

„ეკ რა ვნასე, ეკ რა ვნასე!“ — ისმის კუთხიდან კატკატის ხრინწიანი ხმა.

შ. ქართველიშვილი.

სინანული
ჩავარდა.

ედილო, დედიო, ჰბი, დედიო! ქვე-
თარას ბიჭი, რუხია და ორ-ფერა
საბანაოდ მიდინა და მეც უნდა წაუ-
ქუე, — გამოსძახა ქვესიანთ კალო-
დან გიგამ დედასა და თან სელსა-
სოცს ოასიუ წვერი გამოუხსკვა და

თავსე წამოიხურა ქედის მკვირად.

— რას იძხვი, ბიჭო, ახლო მოდი, არ ისმის შორიდა-
ნა, — გაესძიურა დედა, რომელიც დერუფანში იჯდა და სავახ-
შმოდ მწვანე ლობიოსა სურნაჲდა.

— საბანაოდ მიუდეუ ბიჭებსა მეთქი, საბანაოდ!

— აი, მე საბაკლო მუნა! ჰანანებე სიცხეში გავკონილა
ბანაობა? ვერა ჰხედავ, ჰბერში ბული როგორ ვარუბრებს, თი-
თქო თონე გავსურებიათო.

— სწორედ იმიტომ მიუდივარ, დედავ, საბანაოდა, რომ
სამინლადა ცხელა.

— არ შეიძლება, ბიჭო! გაიგონე, შენთვის სიკვდილს მინათებდა და, მტერი რომ არა ვარ, შე უკეთურო! მოიცადე, ავრილდეს და მამინ, თუ განდა, მთელი დამე იტყუებდალეუ.

გიგას აღარ ესმოდა დედის რჩევა, უკვე ნიძებთან გახნდა და დაუწყო თვალიერება საბანაო მორევსა.

დედა-კი ისე დაადარდინა გიგას უჯიათობა და თანაურობამ, რომ თავი ასტკივდა და კვნესით წამოწვა ტანტყე.

— რა უბედურებაა, დიქროო! — ფიქრობდა თვალ-ცრემლიანი, — ერთადერთი შვილი ძეგუდეს და ისიც ვერ აღუზარდო შესაფერიხად. რომ დავიწვი და დაუიდავე, იმას რომ წამოსტკივდეს რამე. მართალი უთქვამთ: ქერივს ხარი კარგი გამოუვა და შვილი-კი უხეიროო.

გიგამ დიდ-ხანს იბანავა, ბუერჯელ გადაულანა თვის-და უნებლიედ მღერიე წვალი. ტანისმომსის ჩაცმის აპირებდა, რადგან ერთფურცლანი კართობა მოეწეინა, რომ შემოეხმა წისქვილის ხრიდლი და სარეკელას რაკა-რუკი. შიძველ-ტიტლიკანა გიგლამ ფიცხლავ იქით გაჭკურცხდა.

— შენი გულისა, შენი, რა ისარივით მისრიალეს წვალი დარძია! — წამოიძახა აღტაცებით გიგამა და ხელი შეასოვას სისწრაფით მიმსროლავ — აჩქარებულ წელსა. გიგა მთლად გაიხუნხლა წელის შემხანუნებით.

— გიგა, გიგა, აბა, თუ ბიჭი ხარ, ე დარძი ჩაჯექი, — უთხრა ეშმაკურად რუხიამ.

— რას მიჭქარავ, ბიჭო! ე დამთხვეულს მეტი არც-კი უნდა, მართლა აყოფხდება სუდა და ცოდვას დაკვადებს თავს, — გაუჯავრდა რუხიანს ქავთარას ბიჭი და გიგა დარს მოამორა. გიგამ ახლა წისქვილს ბოლოდან მოუარა, არ შეუძინდა ბორბლის გამძაკებულ ტრიალს და წელის გამძაკებულ შვილს, შევიდა შიგ, მკრამ დონემ უმტყუნა, მუსლით მოეკვითა და

წუაღმა ჩაითრია თვის აქაფებულ მორევში. ამხანაგებმა, შეწინა-
ქედეს შემწეობით, ძლივს გამოათრიეს და მოასულიერეს სი-
კვდილის ზირსს მღვარი გიკა.

თითქო არაფერი მომხდარიყოს, გიკამ სანქაროდ გადაი-
ცვა ტანისამოსი, მცირე ხანს ჩაუქრდა, შემდეგ განხედა ახო-
ებისკენ, სადაც სიძინდი ანუელად დაუთესათ და წარმოსთქვა,
ვითომ თავისთვის, მაგრამ ეველას განზგონებლად:

— ჰაი, გიდი, რა გემრიელი იქნება ნაბზნოებს სიძინდი!
მე ვიცი, შეწვა გაგეჭირდება, ე ხაროი ისეთ ნაკვერცხალს
დაჭურის, რომ სიფიცხისაგან შორიდანაც-კი ტკაცა-ტკეცი გა-
ჭქონდეს მარცვლებსა.

— ვითომ ესეც ქაღაქელია, ეშმაკობა აკლია, ან თუ გამ-
ბუღაობა, — გაიფიქრეს ტოლებმა და თან ზირი ვაცმაცუნეს
შემწვარ სიძინდის ეშითა.

— რაღა ახოებში, წამლაანთ მარებ მუა-კი განა ურიკო
სიძინდი? ტარო ისე აურია, როგორც ხერვი.

— სიძინდი კარგია, მაგრამ... — დაიწყო რუხიამა და სმა
ჩაუწვდა.

— რა მაგრამ, რა? — ზირში კატასავით ევა ორ-ფერა.

— აი, ტიადი მაჭახველა რომ გაგვისხლიტონ, ხომ მსუნა-
კი მღლებივით ფესები გაგვაფშეკინეს.

— აი, მე ქაღახუნავ, შენა! — შესძახეს ერთმანად და სიცი-
ლი დაუბრეს. „მაჭახველა გაგვისხლადტუნონ!“ მაჭახველა-კი
არა, თხილის წკველასაც არ მოადღენენ შენ კანჭებისათვის.
აფსუსი არ არის, რომ რუხია ვჭვიან? რუხია-კი არა, ხეყუ-
ბიანთ ბენავ ვანოასავით, ტეკუტა უნდა ვერქვას.

— თქვენ დაიცინეთ, შვილონან, ენაზე რა ჭაღა წამოკე-
დებთ. იმას-კი ვნახავთ, ვის ათრევიანებენ წელსა.

— კარგი, კარგი, შე ნაცარ-ქექია, შენა!— დაუუვდრძ მით
 მინებიდან გამოსუღმა ორ-ფურმა.

— ცუცხლი მანც კახაღუ, სანამ ჩვენ მოვიდოდეთ,—
 უთხრა ქავთარას ბიჭმა.

— რას ამბობ, კაცო? აქ მარტო რა დარჩენს, ცინდა
 „ქვა-სროლიამ“*) ე საღ-საღამათ ბიჭს თაუ-პირი დაამტე-
 რიოს?— შენიძნა გიკამა.

— შე და ხეძმა ღმერთმა, ეგ აქ ვერ დადგება, ი წვეული
 სამღვთად გააფუჭებს მღვვივით ბიჭსა, — კვირი დაუკრა ორ-
 ფურმა.

ისეთი კილოთი და ისე ასლად იყო დაცინვა წარმოთქმუ-
 ლი, რომ სამთავეს სიცილით კინაღამ მუცლები დასკდათ.

მცირე ხანს შემდეგ, ქურდ-ბაცაცებს ჯაბუ-უბეები გავესოთ
 სიმინდითა და დათუბივით მიბაჯბაჯებდნენ აკუსკუსებულ ცუ-
 ცხლისკენა.

— თქვე უღუთოებო, თქვენა, საწყალი ჰეძანა დაგიღუნით
 მაგ ამოსაუორ მუცლისათვისა?!

— შენი გოგრის საქმე არ არის, — შეუტექსუნეს სამთა-
 ვემ, სიმინდს ფუხეჩი გახცაღეს, ნაღვერდლები გახსწორეს და
 გრძელ-გრძელი ტაროები მიუფიცხეს ცუცხლსა.

სიმინდითაც გული იჯერეს და სწორედ ბინდისას ავიდნენ
 სოფელში. იქაც კარგა ხანი იღაზღანდარეს, იანცეს და შემ-
 დგე გახსენდათ რა, — უვაუმაც თაუის ბუდე იცისო, გამოემპვი-
 დობნენ ერთმანეთს, ისურვეს ძილი ნებისა — რწული კბენისა და
 წენარის ღიდინით გაეშურნენ მინისაკენ.

მხოლოდ გიკა ვერა ბედაჯდა სასლში დაბრუნებნა. და-

*) ცრუ-მორწმუნეთ ჰგონიათ, რომ ტყესა და ვენახებში სცხოვ-
 რობს კაცის მსგავსი ავი სული, რომელიც ღეღა-კაცსა და ბავშვებს ქვას
 დაუშენს ხოლმე.

რწმუნებული იყო, რომ იმკვარის ნაქცევით, რომელსაც კადრულობდა, თავის დედის მკრძნობიარე გულს მიღად ჩასთუთქავდა. მისი სამართლიანი საუკუდური სვინიდიის შეუწუხებდა, წრიავს დასსხავდა და ეს საკმარისი იქნებოდა და-მმბეი-სთვის, რომ დაცინვის საგანი გაქინათ და მთელი ღამე არ მოესვენებინათ.

იმ იმედით, ეკების დედამეუ დამიძსონო, მესობლიანთს მიბრუნდა და ცნობის-მოუვარულობით დაუწყო ეურება, თუ როგორ მოსწველიდა რქეს ცნრა წლის ბავშვი, რომელსაც სბო პროსასთან მიეშვა ჩამოსაურულად; პროსას რქე რომ მოუვიდა, ბქი დავქიდა სბოს მოსამორებლად, მაგრამ სბო გაურსდა და ჰირს არ ამორებდა ბუბებსა. ბავშვი იბულებული იყო პროსას თითქმის ბუცელ-ქუბ მოქქეოდა და სბოს კისერზე დასჭიდებოდა. ამ დროს პროსამ მძლავრად მოიქნია თავი და წვეტიანი რქები დაახასა საცოდავ ბავშვსა. ბავშვი გულ-აღმა გადავარდა და თავ-პირიდან სისხლი ტაბასტად წასკდა. სახე-მოქრუბულმა ბატონმა ეს რომ დაინახა, თვალები გადმოჰქარკლა სიბრახითა და, დეუვაუების საცულად, დაქვირა ტკივილებისაგან კასავსაუბულ ბავშვსა.

— აი, ბუ აბუერო, მენა! თვალები სად ჯანდაბასა და დოხანასა კქინდა? ვერ მოერიდებოდი?! რქე რომ ჰირქვე გუქცია, ცუბით სომ ღვინთს გაგაცლიდი.

ღმობიერი არც ქაღბატონი აღმოჩნდა. ხელებ-დაკარწახებულმა და გაწიწმატებულმა შორიდანვე დაუბტიალა ჭეივანს სძითა.

ბავშვი-კი გაღურჯებული სამინელის შემწუნებით ცახცახებდა მთელის ტანითა. დიდხანს იქნებოდა უხუკემოდ მიტოვებული, რომ მამუკელანთ ხაბახი მოთმინებიდან არ გამოსულიყო.

საქართველოს
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

— ე რა ღუთის წერომადა, თქვენი ჭირიძეთ, — დაწვე-
იმან: — ბავშვი სიმწარით მოღაღ დაოსდა და ესენი კიდევ ვნუ-
ბებიან! მოელი დღე მუძობით მოქანცულმა, რა განსაკვირვე-
ლია, დამე თვალი ფარსნავდ ვეღარ გადავწვოს საქმესა.

საბა'სი მკდეკ მთებრუნდა ბავშვსა, რომელიც ისე კუნუ-
სოდა, თითქოს გული თან უნდა ამოატანოსო, განეთქილ მუ-
ბლზე ობობას აბლბოდა დაადო, მკუნებო თავ-მხლითა, და-
აწვინა ლელვს ქვედა, წაჭსურა მკული მანარა და, რომ არ მკ-
ჭმინებოდა ჭრილობისა, გულის განსაკუთებლად წაუტია: კარ-
გი, აგრემც დედა გიცნობდებო, ისეთ ეოფაში ხარ, თითქოს
დიდი რამ დაგმავებოღვს. დამისე დროიანად, სისხამ დილბზე
საქანელი კაღლიანში უნდა გაჭრეკო სამოურად.

უეურებდა გიკა ამ სურათს და თვალები ცრემლებით ვე-
სებოდა.

— რა უბედური ვინმე ეოფილა, ერთი დამკვავებელიც არ გა-
ახნია. მე რომ თითის ფრსილი წამომტკივდეს, დედას ელდი-
საგან გული უღონდებო. ცისმარე დღეს ღუთის-მშობელს ხეხს
კარვა ეოფნას ვეედრებო.

ამ ფიქრებიდან გადავიდა იმასე, თუ რა მკუფერებლად
ექცეოდა უმჯირფასეს საუნჯეს — დედას; იმის განიერულ და-
რიკებს აბუნად იგდებოდა, და რამდენჯერ მდულარე ცრემლით
აუცრემლებოდა. წარმოიდგინა ისიც, თუ რა ადვილად იყო მკ-
სამლებელი, რომ დედის სუსტ ბკებულებას, ნამეტან გრმნო-
ბიერებს ვერ ბეტანა ჯაფრი, მვილის უხეირობით გამოწვეუ-
ლი, ნაღველა გასიებოდა და ბოლო მოელო კიდევბო.

წარმოიდგინა ეოველივე, მიმით ანცახცახსა, ლაღის ფერი
ტუნები ქარვად გადაექცა და დაუეოფნებლივე გაუქანა მინისკენ.
მკვარდა დიღს ოთხსში, სადაც დედა ტახტზე მიწოლილიყო
და ოღნავე კუნსოდა და მის მუნლებზე დაეცა.

— დედა, ჩემო კარგო დედოცა! — ქვითქვითობდა გიგა და თან ცრემლები დაზა-ღუნით ჩამოსდიოდა: — შენი ძუძუების შხემ, სიარების ძაღლმა, აღარ გაგაჯაურებ არასოდეს. მუდამ გაცოკანებ დარეკებას, თღონდ კარგად გახდი, მუდამ შიარულის სიცლით დაგვეხსნე ხოლმე.

დედა, ვახუსაწდურულად ნასიამოვნები შვილის გულის ხმურებაში ჩავარდნით, თვალებსე სინარულის ცრემლებ-მოდგვარი, ზირსე ნეტარების დიმ-ათამბაშებული, სელს უსვამდა თმა-ხუჭუჭიან ზირმძოს და აღტაცებით ჰკოცნიდა კაფითრებულ ჰატარა ტუხებში.

დ. თურდოსპირელი.

როგორი უპირფასისია?

ეს ერთი ქვრივი დედაკაცი და სამი შვილი ჰქვამდა. ქმრის სიკვდილს შემდეგ, დიდ სიღარიბეში ჩაყარდა, ხშირად მძიურები იყუნენ. ასე რომ ქვრივმა ერთსელ ღუთის გობაც-კი იკისრა

— ღმერთო, დიდებულო, — სთქვა დედაკაცმა, როდესაც დაინახა სიმძილისაგან გამწარებული შვილები, რად დამსაჯე ასე, რომ ამათ სიცოდაობას შემახწარ?

გაიგონა ეს უფალმა და გამოგზავნა ზეციდან სიკვდილის ანგელოზი და უთხრა:

— წადი, ერთ-ერთი ბავშვი იმ ქვრივ დედაკაცისა წამოიკვანე, თორემ ძლიან უჭირს სამივეს რჩენა.

გამოეცხადა ანგელოზი ქვრივს და უთხრა:

— უფალმა მიბრძანა — ერთ-ერთი ბავშვი, რომელიც უფრო კუმეტება, მე მომცე, რომ წაუყვანო. თავსარ დაცემულმა და ჯებით ავისილმა დედაკაცმა უპასუხა:

— უფროსი კი არა, არას გსით! ისე სამინლად მიუყარს.

— მაშ, ეკებ უნცროსი გამატანო? — ჰკითხა ანგელოზმა.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

— ოჰ, არა! ის ეველსეუდ უფრო ჩემი მოუვარულნი შევლია, მოტიკტიკე, შობაფურსე, — უნახუნა დედაძმ.

— ძამ, შუათანას წაფიუვან! — სთქვა ანკელოზმა.

— არა, შუათანა სამ სულ არ შემძლიან დაგანებოთ, დამიტოვოთ ისეუ ეველანი მე, გვეუდრებით.

გაფრინდა ანკელოზი ცაში და მოახსენა ეველაფერი დემონს.

— თაუ-განწირული დედა არ იძლევა არც ერთ შვილს, თუძცა სამინელს გაჭირუებას განიცდის და არც ის იცის, თუ რომელი შვილი უფრო უპირფასეა მისთვის.

— ეტუობა ეველა ერთგვარად ძვირფასია მისთვის, — ბრძანა უფალმა, — ამიტომ სჯობს — ეველა იმასეუ დაუტოვოთ. ამგვარად დემონმა ბაჟეუების სიცოცხლე აჩუქა ღატაკ ქვრივ დედაკაცს.

ელ. კიკინაძე.

ლორი და კატა.

(იგავი).

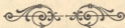
ორი ექლამდის წუმქეში იწვა და დიდს განცხრომაში იყო: ხან ერთ გვერდზედ გადაბრუნდებოდა არხეინად, ხან მეორეზედ; უბღურსებდა დინკით ტალხს და მეტის სიამოვნებით ზედ ივლესავდა. ისე უდიერად იყო თავით-ფესებამდე ღაფში მოსვრილი, რომ თვალებიც-კი აღარ ემჩნეოდა.

კამოიარა თოვლივით თეთრმა, სქეტაკ-ბეწვიანმა კატამ და გულმტკიუნეულობით უთხრა ღორს:

— ღობილო, კაცვებული ვარ შენის ქცევით: რას გეუხარ, რა რიკ გპუბედურებულსარ! როცა მკვ წუმქიდან ამოხვალ და შენი მეგობრები ასე უსამოდ გაბინძურებულს შინ მისულს განსვენ, რას იტყვიან?!

— რას იტყვიან?— მიუგო ღორმა:— რასაკვირველია, შურით შემომხედავენ და წაიდრუტუნებენ: «ოჰ, რა ბედი სწავია, ნეტავი ბეკისთანა წუმქე ჩვენც შეგსვედროდაო».

ალ. მირიანაშვილი.

(ტყის ბუდე).

სანამ სანთრის ძალი გაძეგდებოდა, მე უკვე დამსადებული მქონდა სმირს ბუნქნარში ბუნავი, მორთულ-მოკა-სმული თივით, ხალით, ფოთლებით, ხავსითა და უოკელ-გვარის ბაღახ-ბულახით. ასისინდა თუ არა ცივი

ქარი და დაჭრა სიცვივმ, მეც ჩემს ბუნავს მივამურე, ჩავ-წექი ჩემს თბილსა და რილს სამყოფელში და ტებლიად ჩავიძინე. მარტამდე ისე მეძინა, რომ არაფერი გამივინა, რა სდებოდა დედა-მიწასე. დადგა მარტი, გაათბო დიდუ-ბულმა მნათობმა დედა-მიწა, ააბიბინა მწვანე სამოსელით მინდორ-ველი და სე-ტყე. მეც, თითქო თავში ჩამკრესო, გა-ძაღვიბა გაცხოველებულმა ბუნებამ. წამოვდექი, გამოვყავ თავი ბუნავიდან, კაი დაგემართოთ, კარგი სასიამოვნო ჭაყრი მეცა. წავდვი ფეხი წინ, ჩქარი სიარული დავანარე, მაგრამ შევა-მხნიე, რომ ძალ-ღონე დამსუსტებოდა. ეჰ, ვიფიქრე ჩემს გუ-ნებებში, ეს მიძმილის ბრალი უნდა იყოს მეთქი და მივყავ სე-ლი ნადირობას. იჰ, სულა და გულა! უოკელ-გვარი მწერი უკვე გამოსულიყო და მოსდებოდა მინდორ-ველსა. სად ჭო-ღოებს მოყვარათ თავი და ფუსუფუსებდნენ, სად ჭიაველები და ლოკოკინები მიისლახებოდნენ, სად გველი დასრიალოდა, სად კაღები ეირასე გადადიოდნენ, სად ჭრიჭინას მოემართა ჭიანური და საამურად ჭრიჭინებდა, სად მინდურის თავი ჯამ-ბახობდა და სხვანი-და-სხვანი. და ჩემი სარწო-საბადებელიც რომ ეს არა-წმინდები განლაგან. გაგვარი და გამოგვარი და სულ ცოტა ხანში გამოვძელ-გამოვიტყინე. ისეც კაი დაგემარ-

თოთ, კარგ გუნებაზე და ძალ-ღონეზე მე დავდექი! სკვლა-ბუქნით გაუსწიე შინისაკენ საუსმის მოსანელებლად და შე-
 მდეკ კიდევ ვინ მიძლიდა, როცა მომინდებოდა, სანადიროდ
 გაფსულიყავ. დამძლეული-კი არაზინა შევს, *მაგრამ მტერი-კი
 გახლავთ. აი, ცბიური ძელა, დაწვეულილი ბუ და ძაღლი—
 ჩემი მოსისხლე შტრები არიან. ადამიანი არაფერს ვკერძის.
 იმუიათად თუ მოინდომებს ძღარბის მოკვლას, ისიც წაძლად.
 იმერეთში ჭფე-ქრობენ, რასაკვირველია, უმეცარნი, რომ მასწო-
 ვარ დედა-კაცს თუ ძუძუ დაუწელილდა, ბუძი უნდა დაუწვა
 და უხნოლოო. ამისათვის ათანში ერთხელ იჭერენ ბუძეს
 და სწვავენ. კუდა-ძელა, ბუ და ძაღლი, გასწედეს მათი სახსე-
 ნებელი, არას გზით არ დაგვინდობენ. ძაღლი მანცა და მა-
 ინც ბერს ვერას ვაკვლებს. დაჭეუეს თუ არა, იმ წამსვე შე-
 ვიკუმძებით, თავსა და ფეხებს ბუძეში დავძაღავთ და ბურთი-
 ვით გავგორდებთ მინდორზე. ესაა ჩვენი ბრძოლისა და და-
 ცვის იარაღი ცხოვრების სარბიელზე. დაკვადკება თავზე და
 დაკვეუეს. კებნასაც დაკვიზირებს, მაგრამ ჩვენი ნემსები სვდე-
 ბა და ცხვირ-ზირს უსისხლიანებს. მტერი უფრო მწვაუდება და
 უმატებს ვეფასა და კებნას, ვიდრე სისხლით ცხვირ-ზირ შე-
 თხუზნილი არ დარწმუნდება, რომ ვერას დაკვაკვებს და თა-
 ვის გზას არ გაუდგება. კუდა-ძელა-კი სსვა ოსტატია, მენი-
 კი დავაუარე მის გაუტანელ თავს! ის დაწვეულილი ისეთს
 სერსსა სძარობს, რომ უთუოდ წაკვლევს თავს ძღარბსა, თუ
 წააწუდა სადმე. ჩვენი ბრძოლის იარაღი ძელიანსთან გამოუსა-
 დეგარია, რადგან შეკუმძულ ბუძეს თავის შარდს მიანსამს და
 ძღარბიც იმ წამსვე გამოჭეოვს თავს განსაკვევად, მაგრამ,
 აბა, სად წაუვა ძელიანს, რომელიც იქვე დინგში სტაცებს ზირს
 და შეახრამუნებს. დაწვეულილი ბუსაც ვერსაით გავქვევით. იმას
 არც ნემსებისა ეშინიან. წაკვავლებს ზირს და გადაგვანსლავს,—
 ჯვარი აქაურობას!

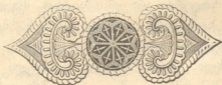
აზრი ლამაძე მარტოხელად ვატარებდი ჩემს ჰატიმს ვრეპას, ვიდრე ხვადი ძღარბები არ ამედევნენ. ერთმა შემიყვარა და თავიც შემეყვარა. დაჯორწინდით კიდევ. შვიდ კვირას შემდეგ, შვილებიც გამიჩნდა. ექვსი კნუტი ზედი-ზედ დაფარე. კნუტები ბრძები იყვნენ და თეთრ-კანიანი, რადგან ნემსებით მხოლოდ შემდეგ შეიმოსნენ. თავისის ჰატარა დინგებით მომდგებოდნენ და მიცალიერებდნენ ტუტეებს. მეც და მამაც საჭმელსაც უსიდავდით: ჭიებს, მატლებს, ჩამოცვიფრულ სილს. ასე გავატარეთ საუხუელი და შემოდგომაზე ჩემი კნუტებიც იმდენად დანიზარდნენ, რომ დამოუკიდებელი ცხოვრებაც დაიწვეს. უოველი ჩვენგანი განკურმოებულ ცხოვრებასაა ჩვეული. წვეილი იშვიათად სასლდება ერთს სოროში.

ერთი შემოდგომა ჩემს დღეში არ დამავიწყდება. მწერი ძთლად გასწედა მინდორ-ველში რაღაცა მიხესის გამო. მინდორის თაკებსაც რაღაც ჭირმა მუსრი გაავლო და დაკვიდვა მიძმილობა. ჩემ სოროს შორი-ახლოს დიდი ქეთვირის სასალები იდგა. მინდორში არაფერი საიმედო შეკულებოდა. ავიღე თავი და გავუძვავრე ერთ მუნობისაკენ. შევედი ესოში, მიუხედავ-მოვიხედე და აუდი აივანსე. იქ ბევრი წითელი აბანოს ჭია დამხდა. ქურდს რა უნდა და ბნელი დამყო, — ნათქვამია. მეც ჩემი მძიური მუცელი ლამაზად გამოვიძლე და ჩემ გზას ვაუღეფი.

მორე დღესაც რომ მოძმივდა, კიდევ ამ სასლისკენ გავუძვავრე და კიდევ ლახთიანად ჩავიტკებარუნე ჰირი, მაგრამ, ვაი თქვენ ძტერს, მე მიძის ზარი დამეცა, როცა ერთი ახალგაზნდა კაცი წამოაძგა თავს. ეს არის, — ვიფიქრე ჩემს გუნებში, — დადგა ჩემი განკითხვის დღე მეთქი და სასტიკ სასჯელს მოველოდი დაუნატეებლად სტუმრობისათვის. მაგრამ, ისევე თქვენ განხარეთ, ჰატარა ცელქებო, როგორც ამ უმა-

წვილმა მე გამახარა. არა თუ ხელი არ მახლო, არამედ რძეში დაღობილ თეთრი ჰურის გულით გამიმასწინებდა და მას შემდეგ ეოველ დღე სასურველ სტუმრად გამიხადა. ერთხელ, მასსოუს, არაუი დამაღვეინა და დამათრო კიდევ. თავრეტ დასსმული, ფხეებს ვერ ვიმაგრებდი და ხან ერთს გვერდზე წამოვეკოტრიალდებოდი ხან მეორეზე. ჩემი მასწინებელიც სიცილხარხარით თავს მადგა და მეაღერებოდა. ასე ტკბილად გაუტარე ის შემოდგომა, სანამ არ აცივდა. და როცა აცივდა, ჩავწექი ჩემს ბუნაგში და მთელი ზამთარი ძილში გაუტარე. მერმის შემოდგომაზე რომ ვესტუმრე იმავე სახლს, ჩემი მეგობარი აღარ დამხვდა, სწავლა დაქსრულებინა ბუნების მეტყველების ფაკულტეტზე და წასულიყო *). იმას გსა დაულოცე და მე ჩემს ზრუნვას შეუდექი.

ივანე ელიაშვილი.

*) სტუდენტობის დროს ოდესსაში ქალაქის განაპირას მქონდა ბინა. იქ ერთი ძღარბე შემოგვეჩვია და ყოველ დღე მოდიოდა ჩვენსა მინდვრიდან. ორის თვის განმავლობაში დიდის სიამოვნებითა და ქართველურის გულ-უხვობით უმასპინძლდებოდი ჩემს უცხო სტუმარს და უკვირდებოდი მის ზნე-ჩვეულებას.

ქართული
ლიბრერი

— აჰა, ხომ ვითხარი, ხელს ნუ ახლებ მეთქი!

რ ე ბ უ ს ი.

ბ
ი

ს

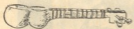
”
ყ
ვ

’
ბ
უ
ნი

”

”

ნ

ყ
ვ

”

ს
ტ

”
ი
ს
ო

მე-18 №-ში მოთავსებულ რეზუსის აღსნა:

მიუგანსარ ტუბილო კახეთო, დიდო აღაზნის ჭალაო.

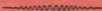
„ნაკადული“-ს რედაქციაში

და

წერბაკითხვის სასოგადოების წიგნის ძალაშიაში

იუიღება შექდეგი წიგნები:

- 1) ზღაპრები ვილჰელმ და იაკობ გრიმისა. — ფასი. 30 კ.
- 2) ტომის თავგადასავალი, — თბზულემა მარკ ტვენისა,
ფასი . . . . . 50 კ.
- 3) რას გვიამბობს ოთახი, — თბზულემა ავენაროუსი-
სა, ფასი . . . . . 20 კ.
- 4) დასურათებული ასაწყობი ანბანი, — ფასი. 1 მ. — „
- 5) სკრუჯი და მარლდი, — საშობაო მოთხრობა ჩარლზ
დიკენსისა, ფასი. . . . . 25 კ.
- 6) დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები — ვ. ქ.
ანდერსენისა, ერ. სეტ. ტომპსონისა, გ. ინსაინი-
სა და რ. კიპლინგისა. ფასი . . . . . 30 კ.
- 7) სამშობლო ბუნებას სარკე, დასურათებული სა-
ყმაწვილო მოთხრობები, — ივანე ელიაშვილისა
ფასი. . . . . 30 კ.
- 8) ამხ. „ცისკრის“ გამოცემა: — ლევ ტოლსტოის მო-
თხრობები, ფასი . . . . . 5 კ.
- 9) შობა, მოთხრობა გურიის ცხოვრებიდან, — ნინო
ნაკაშიძისა ფასი, ... 5 კ.

31/1484

მიიღება ხელის მოწერა

1911 წლის იანვრიდან 1912 წლის იანვრამდის
საემსჯინო სურათებიანი ჟურნალი

ნაკადული

წალიწაღი მუხვილი

წლიურ ხელის მომწერლებს მაგნიტით:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მკირე წლივანთათვის **12** წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მოზრდილთათვის.

გარდა ამისა 1911 წლის ხელის მომწერლებს საჩუქრად მიეცემათ:

I. ლევ ტოლსტოის მოთხრობა: **ბავშვობა და სიყრდნე**, თარგმანი, ლევ ტოლსტოის სურათით და ბიოგრაფიით, - II. **„ჩრდილოეთის მთხრობათა კრებული“**.

ჟურნალს ხელმძღვანელობას უწყეს საკანკებოდ არსებული სარედაქციო კომისია.

ფასი ჟურნალის: წლიურად ხუთი მანეთი. სახვევრის წლით სამი მან. სამი თვით ორი მან.

სამზღვარ კარედ: წლიურად შვიდი მანეთი. სახვევარ წლით ოთხი მან.

მკირე წლივანთათვის 24 წიგნი სამი მან. — მოზრდილთათვის 12 წიგნი სამი მან. — ხელის მოწერა მიიღება წლიურად და სახვევარი წლით. ფულის შემოტანს შეიძლება საწილ-საწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

- 1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ., ზუბალოვის სახ., № 8, ყოველ-დღე 9 — 2 საათ., სამშაბათობით საღამოთიც.
- 2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-ახნაურობისა.

ნაკადულის რედაქციას სთხოვს ხელის მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

რედაქტორი **ნიკო ნაკაშიძე**
გამომცემელი **თავ. კ. ი. თუშანიშვილი**.